

2024-09-13

Barnkonsekvensanalys - prövning av barnets bästa

Kartläggning

Vid förändring av verksamhet, kan gälla omorganisation, ommöblering, förändrade rutinsituationer, schemaförändringar, uppkomna behov i barngruppen eller liknande. Så fort barnen kan påverkas (positivt eller negativt eller av oro) ska en kartläggning och analys dokumenteras.

Berörd verksamhet: Svanens förskola i Skogås förskoleområde.

Datum: 2024-09-09 samt 2024-09-13

Närvarande pedagoger 2024-09-09: Isak Åkervall (Fugan), Tarja Houtari (Storken) Yvonne Larsson (Skytten) Anneli Amrén (Sveriges lärare Huvudskyddsombud) Maria Allstrin (Administratör) Susanne Ekerhov (rektor) Maria Emmervall (rektor) och Åsa Lindblad Nilsson (rektor)

Komplettering av BUF förskolestöd 2024-09-13: Uppdaterad dokumentmall med rubriker, forskning och samlad bedömning om barns bästa.

Frågan som prövas:

Hur påverkas barnen av förskolenämndens beslut om nedläggning av förskolan Svanen?

Vad är det som sker, beskriv kortfattat vad det är som ska förändras ske inom verksamheten som kan påverka barnen

Förvaltningen har föreslagit att förskolenämnden tar beslut att lägga ner verksamheten vid förskolan Svanen i Skogås förskoleområde.

Svanen kommer att, om beslutet bifalls, avvecklas vid årsskiftet 2024/2025. Förslaget tas upp för beslut i förskolenämnden den 9 oktober 2024.

Vilka barn berörs:

31 barn på förskolan Svanen i Skogås berörs av beslutet.

Bakgrund till beslutet:

*Orsak till förändring, varför sker förändring, på vems initiativ?
Förväntan av förändring, vad vill man uppnå med förändringen?*

Bakgrunden till nedläggningen av förskolan Svanen är att förvaltningen ser ett minskat behov av förskoleplatser i Skogås förskoleområde framöver (utifrån nuvarande befolkningsprognos). Det innebär att det idag finns fler platser än vad behovet kommer att vara de kommande åren.

Skogås bedöms ha ett överskott om cirka 240 förskoleplatser i maj månad 2025. Maj är den månad då flest förskolebarn är inskrivna. Svanens förskola uppfördes år 1964, för 60 år sedan och är den enhet som bedöms vara mest lämplig för avveckling. I september 2024 är 31 barn inskrivna på förskolan samtidigt som förskolans kapacitet är ca 56 barn. Till hösten 2025 börjar 13 av Svanens barn i förskoleklass.

Tomma platser i förskolan medför höga kostnader för lokal och drift. Barn- och utbildningsförvaltningen har därför sett över möjligheten att omgående avveckla förskoleplatser i området. Avveckling av en hel förskoleenhet i Skogås förskoleområde innebär mer effektivt lokalutnyttjande samt lägre kostnader för förskolenämnden.

Anledningen till att avvecklingen av förskolan Svanen sker skyndsamt är att det finns många lediga platser i Skogås och en snabb avveckling bidrar till bättre ekonomi för förskoleområdet. Vi vill hantera förändringen under ett lov varför jullovet bedöms som lämpligt.

Vilka blir konsekvenserna av att genomföra beslutet/förändringen:

Den direkta konsekvensen av förändringen är att de barn som idag är inskrivna på förskolan Svanen mister sina förskoleplatser. Detta innebär även att förskolans pedagoger påverkas.

Vidare konsekvens är att antalet förskoleplatser anpassas till antalet barn i Skogås förskoleområde vilket innebär lägre kostnader för lokal och personal.

Vilka blir konsekvenserna av att inte genomföra förändringen/beslutet:

Barn och personal är kvar i befintliga lokaler.

Kvarstående omkostnader av lokaler och personal i Skogås förskoleområde samtidigt som barnprognosen minskar.

Vilka artiklar ur barnkonventionen aktualiserar frågan:

Enligt artikel 3.1 i barnkonventionen "ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa".

En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en så kallad barnkonsekvensanalys eller prövning av barnets bästa. Det innebär att göra en helhetsbedömning av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn.

Finns rättslig vägledning i frågan (lagar och rättspraxis):

Ja, i domar från 2020 och 2021 [Kommuners beslut att omorganisera strider inte mot barnkonventionen](#)

Det är inte alltid möjligt att fastställa vad som kan anses vara barns bästa. Barnkonventionen ställer inte heller krav på en formell process för att fastställa barns bästa. I tidigare bedömningar (se praxis) har kommuners egen beslutandeprocess ansetts vara tillräckliga vid beslut om barns bästa.

Finns forskning som kan ge vägledning i frågan:

Barns utbildning börjar med en övergång från hemmet till förskolan. Under tiden i förskola och skola skaffar sig barnen fler erfarenheter av övergångar och lär sig navigera i sådana praktiker, där pedagoger och lärare verkar för att skapa kontinuitet och trygghet för barnen. Dessa upplevelser och erfarenheter som barnen får utgör grunden för deras hantering av andra uppbrott och övergångar i framtiden. Därför behöver övergångar för barn ses i ett större sammanhang och diskuteras utifrån barnens bästa.

När förändringar likt denna föreslagna stängning äger rum, innebär det att barnens trygghet och kontinuitet påverkas då deras välkända förskoleliv ändras. Ett omtag gällande ny introduktion i en ny miljö kan skapa otrygghet hos barnen. I en forskarintervju gällande övergångar från förskola till skola nämns det centrala relationsskapandet som ett viktigt villkor för barns utveckling och lärande.

[Forskarintervju om barns behov av kontinuitet och trygghet](#)

Vi vet även att fler andel barn idag är drabbade av psykisk ohälsa i synnerhet i socioekonomiskt utsatta områden. I områden som dessa spelar förskola och skola en extra viktig roll genom sin, kontinuitet, inramning och trygghet. För barn med särskilda behov är samverkan och lyhördhet grundläggande faktorer.

Om relationsskapande möten skulle utebli påverkar det inte bara barnens utan också vårdnadshavarens relation och trygghet med den nya verksamheten.

[Förekomst av psykisk ohälsa bland barn och unga vuxna \(socialstyrelsen.se\)](#)

Barn behöver få utrymme att vara och ses som kompetenta ”agenter” i sina egna övergångar. Resultaten i forskningen visar bland annat att introduktionsbarnen inte är passiva mottagare av introduktionen, utan här visas att barn är aktiva och agenter i sina egna introduktioner, där även artefakter (leksaker, material och övergångsobjekt) och kamratgruppen har stor betydelse under introduktionsprocessen.

[1- TO 3-YEAR-OLD CHILDREN'S PERSPECTIVE ON TRANSITION BETWEEN THE HOME AND THE PRESCHOOL IN SWEDEN \(researchgate.net\)](#)

Finns erfarenhet som kan ge vägledning i frågan:

Vid tidigare förändringar inom förskolans verksamhetsområde i kommunen har god dialog mellan nämnd, förvaltning och förskoleverksamhet/rektor varit en framgångsfaktor, liksom förskolans och rektorns kommunikation till berörda vårdnadshavare och deras barn.

Efter insyn i inkomna klagomål gällande förskolans verksamhetsområde under de senaste åren, framkommer att en del av klaganden har varit missnöjda med att beslut fattats med mycket kort varsel samt att de upplevt bristande kommunikation och dialog. Korta frister och bristande kommunikation har skapat oro, stress, otrygghet, missnöje och förtroendesvikt gentemot förskolan. I flera fall har missnöjet lett till att vårdnadshavare i stället valt förskolor i privat regi för sina barn, vilket i sin tur lett till minskade intäkter för kommunens förskolor i egen regi.

Barnets/barnens åsikter i frågan:

Berörda barn bör göras delaktiga i övergångsprocessen till sin nya förskola. I arbetet med övergångar är det viktigt att ta hänsyn till de barn som gör övergången. *Vad behöver den här gruppen? Det här barnet?*

Det är viktigt att vuxna är med och förstår och tolkar barns övergångar tillsammans med barnen så att processen blir lättare för barnen att förstå.

Barnen på Svanen kommer göras delaktiga genom att pedagogerna planerar höstens undervisning så att de får utrymme för samtal, dialog och kan fånga upp frågor och funderingar från barnen inför den kommande flytten.

Förskolans samarbete inkluderar både barn och deras vårdnadshavare samt mottagande förskola. Detta ger möjlighet att gemensamt på bästa sätt se till alla barns behov i flytten/förändringen utifrån tydlighet och trygghet.

Fredagen den 13 september hade Svanens förskola studiedag och då påbörjades planeringen för en trygg övergång där barn och deras familjer ska känna sig välkomna till sin nya förskola i januari.

Föräldramöte är planerat att genomföras vecka 39. På mötet ges barnens vårdnadshavare möjlighet till information och utrymme att få svar på sina frågor.

Vilka ekonomiska konsekvenser kan följa av beslutet/förändringen:

Aktuell årshyra för Svanen uppgår till cirka 399 000 kronor. Hyrestiden sträcker sig till 2027-12-31 och det är nio månaders uppsägningstid. Om inte hyresavtalet sägs upp förlängs det med 3 år i sänder.

Hyreskostnaden kvarstår som längst fram till 2027-12-31 om inte tidigare utträde ur avtalet möjliggörs.

Konsekvenser av beslutet kan medföra minskade löpande driftkostnader från och med stängningsdatum om cirka 0,5 miljoner kronor per år genom effektivare organisation för bemanning, transporter och måltider.

Ytterligare konsekvens kan vara att fler vårdnadshavare väljer förskolor i privat regi och att kommunen därmed tappar fler barn i förskolor i egen regi.

Samlad bedömning om barnets bästa:

Hur tror ni barnen påverkas, beskriv vad ni tror "händelsen" kan ge för effekter för barnen, verksamheten eller det enskilda barnet.

Det framkommer att barngruppen på Svanen inte kan flyttas som helhet utan att platser kommer att erbjudas till barnens vårdnadshavare på andra förskolor i Skogås där det i dagsläget finns plats. Detta innebär att barngruppen kommer att fördelas på olika förskolor i Skogås.

Nyligen genomfördes en förändring på förskolan Svanen då 3 ursprungliga avdelningar slagits samman till 2. Barnen på Svanen har därmed nyligen bytt avdelningar på grund av detta och nu ska de eventuellt byta förskola och grupp igen med allt vad det innebär i form av ett helt nytt sammanhang - ny miljö, nya lokaler, nya relationer, pedagoger och nya kamrater.

Till detta tillkommer även nya relationer och kontakter för barnens vårdnadshavare. Förändringar i förskolan innebär konsekvenser för samtliga barn och i synnerhet för de barn som har ett extra stort behov av kontinuitet och verksamhetsstöd i sin utveckling och lärande. Förändringen kräver därmed en extra noggrannhet för dessa barn och deras vårdnadshavare så att barnens behov tillgodoses oavkortat under hela förändringsprocessen.

Avvecklingen som beskrivs av förskolan Svanen innebär en större förändring på kort tid vilket påverkar både barn, barnens vårdnadshavare samt pedagogerna och ställer höga krav på en god och tydlig kommunikation och dialog från så väl förvaltningens som från skolledningens sida.

13 av barnen som eventuellt kommer omfattas av förändringen ska börja skolan till hösten. För dem blir det många byten och övergångar på kort tid.

Pedagogerna har tillsammans med rektor påbörjat planeringen för hur barnen på bästa sätt kan få information om och göras delaktiga i förskolebytet. Detta kommer även ske i dialog med barnens vårdnadshavare.

Med tanke på att processen med att ansöka om ny förskola för Svanens familjer startar i tidigt skede (september 2024) och prioriteras, kommer erbjudande om ny förskola vara klart under september månad för familjerna.

Det innebär att personalen på Svanen därefter har tre månader på sig att tillsammans med barnen samverka med nya förskolan för att lära känna den nya förskolans personal, barn och lokaler. Skogås är litet till ytan och det är inte långt mellan enheterna, förskolan bedömer att detta kommer vara genomförbart under hösten.

Barnen och deras familjer kommer att ges möjlighet att besöka sina nya förskolor innan de börjar.

De förskolor som tar emot nya barn och deras familjer från Svanen, gör detta enligt den befintliga planen för introduktion som finns i Skogås.

Påverkas det enskilda barnet ska vårdnadshavare erbjudas delaktighet.

Datum för analys: 2024-09-13

Underskrifter:

Resultat av förändring: *Hur blev resultatet? Uppnåddes förväntade resultat?
Hur påverkades barnen?*

Datum för avslut: _____

Vid fortsatt arbete sker ny kartläggning enligt ovan.